

PETROZSÉNY és VIDÉKE

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI és VEGYES TARTALMU HETILAP. — MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP REGGEL.

A lap előfizetési ára:

Egy negyedévre 2 kor. Egészévre 8 kor.
Fél évre 4 kor. Egyes számlára 20 fillér

Feladvós szerkesztő:

ZADORY KÁROLY.

Laptulajdonos:

FIGULI ANTAL

A lap szellemi részét illető közlemények a „Petrozsény és Vidéke” szerkesztőségéhez; az előfizetések pedig a kiadóhivatalhoz czimzendők. — Hirdetések, valamint nyilvtéri közlemények mérsékelt áron számíttatnak.

Egységes magyar nemzeti állam.

Az országos statisztikai hivatal, mint már többször említettük, konstataulta, hogy a múlt évi népszámlálás idején a magyarság a szoros értelemben vett Magyarországon vagyis a Dráván innen, elérte a lakosságnak 51.4 százalékát.

Ha e tény jelentősége szerint mérlegelni akarjuk, mindenekelőtt azt kell figyelembe vennünk, hogy a mióta hivatalos népszámlálás történik, az eredmény mindig az volt, hogy a magyarság számbelileg és szaporodási arány tekintetében jelentékenyen föltúlmúlja ugyan a Magyarországon élő egyes nemzetiségeket, de abszolút többségre nem jutott. Sőt a 90-es években azt a megdöbbentő tapasztalatot kellett tennünk, hogy a születések száma éppen a magyarság lakta vidékeken stagnálni vagy pláne visszaesni kezd. Még pedig eleinte és hosszabb időn át csak a Dunántúl mutatkozott ez aggasztó jelenség, később azonban kivált a 90-es évek közepe táján, az Alföldön is, ott, ahol a magyar faj szaporodási képessége a legnagyobb volt, apadni kezdett a születések száma. Igaz, hogy a magyar faj születési arányai még akkor is, a stagnálás, vagy. visszaesés idején is sokkal magasabbak voltak a nemzetiségek születési arányainál, de az aggasztó momentum abban volt, hogy azokban a várnegyekben egyéb döntő tényezők hatoltak közre a népszaporodás tekintetében. S a melyekben a szaporodási arány az országos szaporodási átlagot csaknem állandóan fölmúlta a 90-es évek közepe táján, legnagyobb visszaesés mutatkozott.

Annál öröndetesebb s a magyarság jövőjére biztatóbb tehát a legújabb statisztikai kimutatás, mely egyrésztől eloszlatja azt az aggodalmat, hogy a 90-es években tapasztalt stagnálás, vagy visszaesés állandó jellegű, másrészt a legelső, a melyben a magyarság abszolút többsége kétségbevonhatlanul konstataálva van.

A magyarfaj terjeszkedő képessége és számbeli növekedése mellett tesz fényes tanúságot az az 51.4 százalék. Azt jelenti, hogy a magyar faj immár nemcsak kulturális és gazdasági tekintetben, de számbelileg is az összes nemzetiségek fölé emelkedett.

Akár a beolvadás, a politikai asszimiláció, akár a szaporodási erő okozta ezt az eredményt, mindkét esetben öröndetes és nagy reményt keltő jelenség. Az első esetben arra kell következtetnünk, hogy kulturális és gazdasági fejlődésünk, a magyar faj vonzó ereje s tulajdonságainak varázsa hódított részünkre sokakat, olyanokat, akik teljes szívvel és lélekkel magyarok akarnak lenni, azoknak vallják magukat s utódaikat teljesen magyaroknak akarják tudni. A másik esetben újabb bizonyítékot látjuk annak, hogy az a propagatív erő, mely a magyarságnak sajátja s a mely a magyart Európa egyik legszaporóbb népévé teszi, nem csökkent; sőt annyira megerősödött, hogy immár megszerelte Magyarországon a magyarságnak az abszolút többséget az itt-lakó más nemzetiségek összesége fölött.

A ki tudja, vagy megfontolja, hogy mily szorosán függ valamely faj jövője a benne rejlő asszimiláló vagy propagatív erőtől, képességtől, az

teljes mértékben tudja értékelni ezt az eredményt, különösen a magyar faj jövője s nemzeti konszolidációnk szempontjából. Sokszor és hatalmas érvek kíséretében hirdették nálunk oly férfiak, a kiket hazánk jövője az egységes magyar nemzeti állam konszolidációjának nagy eszméje lelkesített, hogy nemzeti és állami egységünk csak úgy kerülheti el a jövő minden veszélyeit és megpróbáltatásait, ha fajunk terjeszkedő képességét megtartva és felszívó erejét hatékonyan érvényesítve elég erős lesz mindazoknak a pozícióknak elfoglalására, a melyekre nemzeti és állami egységünk érdekében szükségünk van.

Ez az 51.4 százalék, amelyet a hivatalos adatok konstataálnak, azt jelenti, hogy a magyar állam, magyar nemzeti jellegének nemcsak fentartására, hanem végleges biztosítására nyílik a legöröndetesebb a legbiztatóbb kilátás.

A céltudatos nemzeti politika feladata most már mindazokkal az eszközökkel, amelyek az asszimiláló és szaporodó képességet növelni képesek, odahatni, hogy a magyarság ezen abszolút számbeli többsége örök időkre necsak biztosíttassék, de fokoztassék.

Gazdasági és közigazgatási, de e mellett társadalmi akció kifejtéssel érvük el és biztosíthatjuk ezen nemzeti feladatot, melynek megoldása tekintetében itt a határszálen nagy kötelesség teljesítése vár különösen a nagy iparvállalatokra. Ezek szocialisztikus intézkedésével kiváló államérdeket mozdítanak elő. Ezek vannak hivatva s képesítve itt vidékünkön a magyar faj szaporodását, erősbödését elősegíteni, mind hatalmasabban, kibontakozó erőteljes akcióval ezen a téren is érvényesülni s

„Petrozsény és Vidéke” tárczája.

Farsangi mulatság.

Jól megy az én dolgom:

Farsangolok egyre,

A bolondját járom,

Mostán képzeltébe,

Gondolatam, e

Nyílt kebelű lányok,

Tollammal szílejem,

Kerengik a táncot!

Kebelem a hangszor,

A mely után járják,

Elluzatca rajta

Életem nőjáté.

Velük járom vígan,

Ujjongva, kacagva,

Hogy szinte megéred

Könyeim patakja.

Sió Ferenc.

A vallomás.

(Egy leány naplójából).

Édes anyám ült az asztalnál: jobbról mellette Artur bácsi. Kénytelen voltam Barta Sanyi, a Bajusz

nagybácsit ilyen bizalmas néven szólítani, mert azt mondta, hogy valahányszor egy ilyen édes kis leányka „Barta úr”-nak szólítja őt, úgy érzi, mintha felhőtlen égből ütné fejbe a menyő. Azt pedig igazán nem akartam volna. De Bajusz nagyon csalódik, ha azt hiszi, hogy vele is ily bizalmas leszek valaha és hogy miatta el tudnám felejtetni Krbeultluk tett szent fogadalmamat. Az asztal túlsó szélén egy más mellett ültünk, Bajusz és én. Nagyon szeretett volna szólni hozzám, de én a viláért sem emeltem fel a szememet a tányérról. Csak egy piczike csirkeszárnát vettem ki magamnak a tálból és azt sem ettem meg egészen.

Bajusz hoztam hajolt és végre megszólított: — Kegyet oly keveset eszik, mint egy angyal. Igen boldoggá tett ez a bókja, mert ebből láttam, hogy megértette eszményies lényemet. De édes anyám csakhamar elfrontotta örömdömet. Mentegetőzve szolt Artur bácsihoz.

Oh máskor sokkal jobb étvágya van Irmának, egy fél csirkét meg tud enni.

Artur bácsi megcsipkedte az arcomat és nevetve szolt,

— Terítgette! Meg is látszik rajta!

En pedig szerettem volna kiszaladni a szobából e megszégyenítésre. Jaj, mit gondolhat most fölölem Bajusz. Nekem ugyanis az a nézetem, hogy az evés nagyon illetlen dolog és legjobb volna, ha le tudna róla szokni az ember. Egyszer valóban már majd leszoktam róla; kretán és nyers kávé kivül alig ettem valamit. Ah, akkor olyan sápadt voltam, mint egy Madonna és olyan karesz mint egy tünder. Krbeultj (igazi nevét nem tudják meg soha! soha!) akárhányszor mondta, hogy én

szárnyak nélkül is repülni tudnék és hogy olyan vagyok, mint egy festmény. De az orvos tejkurára fogott és azóta vége van a szép időknék. Már nem is mértem megmértni magamat.

Ugy volt, hogy délután kikocsizunk a Fekete-hegyre. De Artur bácsi ebéd után kijelentette, hogy ő nem jön velünk, mert fontos beszéde van édes apával. Amikor ezt mondta, észrevettem, hogy hirtelen összenéznek. Ez a titkos pillantás megdöbbsentett. De akár-hogy töptengtem is, nem tudtam rájönni, hogy mi beszélni valójuk lehet egymással.

Hárman ültünk csak a kocsiiban: a mama, én és a kis, ülésen Bajusz. Az uton egészen megváltozott. Amint kiértünk a faluból az erdők közé, felállott a kocsiiban és bemutatta, hogy hogyan lovagol a zsoké — király a czirkuszban. Édes anyám folyton sikoltózott de én nagyon jól mulattam, mert jól tudtam, hogy az én kedvemért csinálja ezt a veszedelmes produkeziót. Nekem nagyon imponál egy férfi, ha hősies. Sohasem felejttem el, hogy Krbeultj egyszer leugrott az eperfáról és egy hétig sántított utána.

A fekete hegy alulról egész közönséges domb, de fentről gyönyörű kilátás van róla. Lent egy sima völgyben kanyarog a Tisza, oldalt erdős hegyek környékezik, a távolból pedig odaig látszanak a Máramarosi havasok. Ezelőtt három évvel már csináltam róla egy költői leírást iskolai gyakorlatnak és ezért most nem részletezem újra a táj szépségeit.

Fünn a hegyen leheveredünk egy tölgyfa alá és szótlanul esodálunk a gyönyörű kilátást. Bajusz aztán mosolyogva szolt:

— Lássá, ez a domb valóságos plagizátor. Min-

közelebb vinni lépésről-lépésre ezen vidék lakosságát abhoz az ideálhoz, mely érzésben, gondolkodásában és nyelvében egységes magyar államról ott él mindnyájunk lelkében.

A deákbanai katasztrófa.

Folyó hó 3-án d. u. 1 órakor a petrillai Deákbanában szénpor-robbanás volt, minek folytán a bányában lelték halálukat; Schenk József, Kozma Ferencz, Weisz Gyula, Dregán Simon, Csernovszky Aladár és Varga Florián, kiket halva hoztak ki a bányából. A szenvedett sérülés következtén másnap meghalt Papes József; életveszélyes és súlyos sérülést szenvedtek: Szóts Mózés és Sándor Elek. Könnyeb sérülést szenvedett Csernovszky István.

Andreics János bányaigazgató nyomban a katasztrófa színhelyére hajtattott hol Dr. Schulek Jenő bányorvos az elszerencsétlenülteken élesztési kísérleteket tett és gyógykezelés alá vette a sebesülteket. Rudolf József főmérnök üzemvezető már akkor a mentési munkálatokat végezte a mellé rendelt személyzettel. A bányaigazgató Blaschek Aladár b. mérnökkel leszált a bányá negyedik szintjére s onnan az 5-ik szint vakuk-nájáig, honnan most hajtatik le az alapközbe, melynek vajatvégénél történt a katasztrófa. A robbanás a géptérben is nagy rombolást idézet elő. Megállapította a bányaigazgató hogy a robbanás színhelyén e szén nagyon kemény és száraz volt s csak az utóbbi napokban lett nedves. A robbanás után pár pillanatra egy tűzáram terjedt tova s ez ragadta magával az ujonnan lerepesztett szénréteg szénporát. Ha a szén kemény lett volna minden szerencsétlenség ki lett volna zárva.

Ily nemű szénrobbanások külföldön az összes lágyabb szénfajknál előfordulnak, míg ellenben a zsilvölgyi bányákban szénpor miatt panasz és baj eddig nem volt, mert száraz bányá és koromszén itt a legnagyobb ritkaságok közé tartozik.

A műszaki vezetőség a legnagyobb, és legmészebbmenő elővigyázati rendszabályokat foganatosította az összes munkások és felszerelések kifogástalanul működtek.

Az ok ennél fogva ama szerencsétlen körülményben rejlik, hogy a szén lágyabb lett és hogy a szénpor nagyobb mérvben jelentkezett.

Janza Vazul járási szolgabíró által megejtett vizsgálat során kihallgatott sebesültek illetve sérültek egybehangozó valóságával a robbanás a jelzett módon történt. Ugyanezt konstatálta Pausperl Károly, főbányabiztos, a zalathnai bányakapitányság kiküldötte is, ki Khrískó Bohus főbányamérnök, mint hivatalos szakértő közbejöttével ejtette meg a vizsgálatot a katasztrófa okának kiderítése végett, amidőn megállapította, hogy az üzem- és munkavezetőséget mulasztás nem terheli.

den szépségét a környezetétől kapja, ő maga kietlen és pusztá.

Édesanyján meghagyta a kocsisnak, hogy szedjen száraz galyakat; félrevonult a tisztásra, hogy tüzet rakjon a szalonna-pirításhoz és mi ketten egyedül maradtunk.

Egyedül maradtunk! Soha azt az érzést nem ismertem még, a mi e pillanatban elfogott. Mintha valami láthatatlan kéz befogta volna a zajongó erdő száját, egyszerre elhalgatott a lombzúgás, a fütty, a zizegés, kopácsolás és a halálos csendben ellenállhatatlan parancsot éreztem a megnyilatkozásra. E pillanatban megfog szólni Bajusz; tudtam, hogy mit fog mondani és tudtam, hogy nem fogom visszautasítani...

Valóban lassankint közelebb húzódott hozzám és azután halkán suttogta:

— Irma, . . . azt hiszem, maga ismeri az én érzelmeimet, . . .

— Nem Ba . . . Barta ur, én nem szoktam ismerni egy fiatalember érzelmeit!

— De esküdöm, hogy maga félreért engem. Az én érzelmeim olyan természetűek, hogy azokat akár a legnagyobb nyilvánosság előtt is meghallgathatja.

A szívem hangosan dobogott. Tudtam, hogy most rá fog térni a dolog lényegére. Sajátságos, hogy mi tizenhétéves nők mennyire bölesek vagyunk, mint sokat tanult férfiak!

Bárha előre tudtam mindent, mégis leirhatatlanul meglepett, amikor Bajusz a kezemet megfogta, a szájához emelte és úgy rebegte:

— Irma kisasszony, Irma kisasszony . . . én szeretem!

Papesch József elszerencsétlenül vájár valóságával beigazolást nyert, hogy közvetlenül a repesztés előtt biztonsági lámpával kémelelték s győződtek meg arról, vajjon nincsenek e robbanó léggyülemlek, de ezt nem észlelték.

F. hó 6-án d. u. temették el a társulati kórházból a szerencsétleneket vallásaik szerint megindító részvét mellett.

A gyászszertartást a róm. kath. részről Husek Gyula lelkész, a gör. kath. részről Rádik István esperes, a gör. kel. részről pedig Stanca Ávrám cz. esperes és lelkész végezte. Másnap a római katolikus templomban ünnepies requiemet mondott Grof Toldalagi Samu plébános.

Vidéki levelezés.

Lupény, 1902 február 5.

Tekintetes Szerkesztő Ur!

Igen kellemes kötelességemnek tartom, az ön szíves felbuzdítására, legutóbb megtartott fillérestélyünkről, következőkben beszámolni:

Az estélyen Lupénynek színe java megjelent és nem kétlem, hogy programunk a jelen voltak tetszését megem nyerte.

A műsort egy kis humoros felolvasás nyitotta meg, melyet Mátyás Lajos ur tartott. Az alkalmi felolvasáson igen jól mulatott a közönség. A felolvasót — ki derekasan megfelelt — nagyon megtapsolták.

Ezt követte: Népdal egyveleg Hubertől „Ha megfogom az ördögöt, egy zacskoba zárom” előadva a helybeli dalkör által. Tekintettel arra, hogy irtozatosan sok a dissonans akkord e gyönyörű énekdarabban és tekintetbe véve, hogy dalárdánk a közelmúltban alakult, az előadás fényesen sikerült. A közönség nem is fukarkodott az elismerő tapsokkal.

Következett erre Kiss János ur monologja „A légy” Kiss ur igazi reátermetszéssel alakított. Lelkesen megtapsolták.

Eredeti és humorisztikus volt a 4-ik szám: „A soroksári vándor muzsikusk”. Nagy dob, kis dob, papirtrombiták, száj harmonika, havasikürt stb. stb. E kazagató jelenetet többszörösen megéljenztek.

Most következett egy impozánsul előadott dalegyveleg, négyes szóló. Előadták Ecker, Csiki, Kekel és Suszter urak.

Az előadás osztatlan tetszésben részesült.

Záradékol: Flotow „Márhája” került előadásra, melyet Kerner Ferencz ur és jó magam interpretáltunk. A szünni nem akaró tapsokból ítélve, ezen szám is megtette hatását. Villanyos világítás mellett — melyet az igazgatóság nagylelkűen engedélyezett — táncoltunk reggelig, a legfrissebb kedély hangulatban.

Megjegyzem, hogy Krbenltj sohasem mondta nekem, hogy szeret. Ő mindig csak rejtett jelekkel adta tudomra, hogy megakar halni értem. Például, egyszer fekete nyakkendőt kötött és én részvéttel kérdeztem ő tőle:

— Talán gyászolja valakijét?

Krbenltj ég felé fordította a szemeit és melabus sohajjal válaszolta:

— Igen, igen! Gyászolom ifjuságom színes ábrándjait!

Este nem tudtam elaludni, mert mindig baljóslatu arca lebegett szemeim előtt . . .

Tehát mondom, hogy így, ilyen egyszerűen még senki sem mondta nekem, hogy szeret. Hiába gondolkoztam, nem tudtam, hogy mit kellene válaszolnom. Valóban a leányoknak néha éppen nem irigylendő a helyzetük.

Nini, csak most vettem észre, hogy amíg én ezt elgondoltam magamban Bajusz folyton az ajkánál tartotta a kezemet. El akartam rántani, de ő nem engedte.

— Ne . . . ne! Hagyja örökre kezemben, a kezét.

— De kérem! . . . A mama mindjárt vissza jön.

— Hát csak arra feleljen, hogy szeret-e?

Oh Krbenltj, te is beláthatod, hogy nagyon nehéz volt erre válaszolnom. Bajusz még közelebb húzódott és most már a fülembé sugva sürgetett:

— Nem is kell beszélnie! Csak a fejével intsen, hogy igen vagy nem.

Mégis csak okos ember Bajusz! Így egészen könnyen ment. Én igent bollintottam és és Bajusz felugrott örömeiben.

Ezen fillérestélyek rendezése tagadhatatlanul igen sok munkát és fáradságot igényelnek, no de ez háttérbe szorulna, ha a rendezőség, mely fáradságot nem kiméli, továbbra is a közönség részéről kellő méltatásba és pártfogásba részesülne.

Midőn még arra kérem igen t. Szerkesztő urat, hogy pár soraimnak b. lapjában helyet szorítani méltóztasson, vagyok mély tisztelettel

r. l.

KÜLÖNFÉLÉK.

— Gróf Toldalagi Samu petrozsényi róm. kath. plébános f. hó 8-án farsangi ebédet adott, melyen résztvettek az intelligencia minden rétegéből vallás és nemzeti különbségnélkül a meghívottak.

— Bíró és két esküdt választása ejtetett meg Petrozsényben pénteken f. hó 7-én délelőtt 9 órakor. Közfelkiáltással megválasztották és pedig: községi bírónagy Miklós, volt állami iskolai tanító, tanácsbeliekké: Krausz József és Bányay József iparosok. A választást Buda Károly főszolgabíró vezette s törvényesen és a legszebb rendben folyt le élénk érdeklődés mellett.

— Eljegyzés Pelger Mihály köztisztviselőn álló ág. ev. lelkész kedves és művelt leányát Piroskát eljegyezte Bárdy J. erdélyrészi ág. ev. körlelkész.

— Anyakönyvi felügyelő járásunkban. Barcsay Béla kertületi anyakönyvi felügyelő napok óta folytatja a töle megszokott erélyvel és szigorral az állami anyakönyvek vizsgálatát. A mint értesülünk a petrozsényi járásban az anyakönyvek szabályszerű vezetéséért, a rend és pontosságért a legtöbb anyakönyvvezetőnek elismerését fejezte ki.

— Iparhatósági megbízottak választása. A petrozsényi járási iparhatósági helyiségében f. hó 6-án délután 4 órakor történt meg az iparhatósági tagok megválasztása. A választás közfelkiáltás útján történt az I. foku iparhatóság kiküldöttje Nikolajevics Plató elnöke mellett. Megválasztottak: iparajstrom vizsgálók: Kreffly Mátyás és Balázs János; — az ipariskola látogatására: Weisz Ignác és Eisler Ferencz; gyárak megvizsgálására: Eder Ottó és Szokol Dénes; műhely vizsgálók: Földi József és Bányai József, Markovics Márton és Róth Ede. A megbízottak azonnal megalakultak és elnökük Weisz Ignácot választották meg. Szép feladat teljesítése vár az iparhatósági megbízottakra, de biztosítékot is nyújt a megválasztottak névsora, hogy a reájok bízottakkal lelkiismeretesek lesznek odaadással és nagy igyekezettel párosultán elintézte. Üdvös dolgot teljesítené az illetékes iparhatóság ha most már melegen érdeklődne az iránt, hogy a Lupény és Vulkánban létező gyárak és műhelyekben elhelyezett iparostanonczok is részesüljenek a megfelelő oktatásban. A mi az ipariskola felállíthatásához a leg-szükségesebb, a kellő számú tanoncz és az igényeknek megfelelő tanerő nem hiányzik Lupényben, csak az anyagi áldozatot kéne még meghozni: a község, az ott létező nagyszabású társulatok igen természetes az ál-

Rémülten szólítottam neki:

— Jaj, ne áruljon el! . . . Istenem ha megtudják! Esküdjék meg, hogy örökre a kettőnk titka marad.

Már nem esküdhetett, mert a mama jött vissza a piritott szalonnával. Firkésze nézett reám, de én elfordultam, mintha a kilátást nézném, nehogy eláruljam magam.

Egész uton nem néztem Bajuszra és a vacsora alatt is olyan hideg voltam hozzá, mint egy királyné.

És mégis, vacsora után a mama megcsókolta az arcomat és boldogan sugta:

— Nagyon jól viselkedél! Egy hét múlva meglesz az eljegyzés.

Jaj a nyomorult! Mindent elárult a mamának! Ah, Krbenltj nem tette volna ezt.

N. E.

→←

Gondolatok.

Jót s jól! Ebben áll a nagy titok. Ezt ha nem érted, Szánts és vess, s hagyjad másnak az áldozatot.

Kazinczy.

Csoda ott szépet alkotni, derekast írni, hol nincs megismerő, nincs olvasó.

Széchenyi.

Ne azért olvass, hogy ellentmondj vagy vakon higgy, hanem, hogy vizsgálj és mérlelj.

Macaulay.

Nincs olyannyira rossz könyv, hogy valami haszna mégis ne lenne.

Plinius.

lammal egyetemben. Oly összegért pedig, habár elég szerény díjazás mint a milyent Petrozsény nyújt tanítóinak talán a lupényi, tantestület is elvállalná az iparostanonczok oktatását. Az ipar, kereskedelem és gazdaság vannak hivatva hazánkat nagygyá tenni. Áldásos dolgot végez mindenki, ki e három haladását lelken viseli.

— **Nyilvános köszönet és számadás.** A f. hó 1-én a vasuti özvegyek és árvák javára rendezett jótékony-célú mulatság jövedelme a következő volt: Jegyekből befolyt 302 korona, felülfizetésekből 179 korona, a kiadások összege: 246 korona, maradt tehát a jótékony-célra 235 korona. Ezen összegből özv. Wágner Jánosné, özv. Szeles Józsefné, özv. Bizton Józsefné egyenként 30—30 koronát, a két éve kereset nélkül beteg fekvő Elefánt Dávid volt értesítő kihordó szintén 30 koronát kapott. Ezen kívül a helybeli Gimnázium, állami elemi iskola és apácza zárda a szegény sorsu vasutasok gyermekeinek könyvvél való elláthatása céljára egyenként 20—20 koronát kapták, a fenn maradó összeg a helybeli takarékpénztárba helyeztetett „Vasuti özvegyek és árvák alapja” czímen. Ezen fényes eredményhez felülfizetéssel hozzá járultak: Salgótarjáni bánya Igazgatósága Budapest 50 korona, Salgó tarjáni bánya igazgatósága Petrozsény 25 korona, Csimpai hivatalnoki kar 20 korona, Andreics János 10 korona, Tribus Gyula 8 korona, Sternberg Bertalan 5 korona, Tutte József 4 korona, Marek Mór, Husek Gyula, Grausam Károly, Schvindt Miklós, Havas Lajos, Weisz testvérek 3—3 korona, Hobik Béla, Dr. Weisz József, Polyak Gusztáv, Janza Vazul, Jonap Bertalan, Peccol Antal, Lövy Hermann (Vulkán), Rozenhá Manó 2—2 korona, Varga Ignác, Meisztrovits Antal, Berkovits Dávid (Petrilla), Tóth Bálint, Schuller Ádám (Banicza), Várkonyi Lajos, Fekete János, Hencze János, Berger Adólf, Schwarcz Vilmos, Fischer Szilárd, Iszlai Pál, Dioszegi László, Junger József, Goró Ferenc, Dániel Sándor (Banicza) Trenka Ferenc, Kékkel Vilmos, Karpész Brunó, Klein Henrik, Nemes János, Martini Oszkár 1—1 korona, Lászlóczy Ferenc 50 fillér, Hande Emil 30 fillér, Grossek Nándor 20 fillér. Fogadják a nemes szívű adakozók hálás köszönetünket. Hálás köszönetünket nyilvánítjuk a helybeli bányaigazgatóságának, diszletek és három kocsinak rendelkezésünkre bocsátásáért, valamint Szüszér Mihály urnak, ki az előadásához szükséges kelleket díjtalanul bocsájtotta rendelkezésünkre. Köszönetet mondunk végül a nagyérdemű közönségnek, hogy tömeges megjelenésükkel a jótékonycélú előmozdítani kegyeskedtek a rendezőség.

— **A Kaszinóban** ma vasárnap este előadás lesz. Sio Ferenc jeles recitátor, ki városunkban már tartott előadást, ma este 7 és fél órakor a kaszinói tagok és hozzátartozók körében tartandó előadására külön hirdetés nélkül ez uton kéri az intelligens közönség szíves pártfogását.

— **Carnevall.** A rövid farsang berekesztője az ipartestület és a polgári olvasó kör által együttesen tartandó nagyszabású jelmezes és álarczos zártkörű táncestély. A minden irányban folyó előkészületek azt árulják el, hogy a nagyközönség különböző meglepetéseknek lesz kitéve, — de biztosítékot nyújt az alábbi meghívó, valamint annak programja, hogy mily kellemessé óhajítja ez estét tenni a rendezőség. Melegen hívjuk fel előre is az érdeklődők figyelmét.

Meghívó.

Föl honfiak, nők, polgárok!

— Ne tessék félni, nem háborúról van szó! Mert mi puskát, kardot nem használunk s ha jön a banda retirálunk! Punktum!.....

Carneval. Ó Fensége az ipartestület és a polgári olvasó kör által a Wagner-féle szálloda összes helyiségeiben 1902. évi február hó 11-én rendezendő álarczos táncestélyt fényes kíséretével együtt magas látogatására méltatja.

A mevetett hangversenynyel összekapcsolott álarczos táncestélyre tisztelettel meghívja a két testület rendezősége. Beléptidő: családonként 4, személyenként pedig 2 potom korona.

A sirni szeretők otthon maradhatnak, mamák azonban a legnagyobbkor életkorig köszönettel, azaz, hogy szívesen láttatnak hozzátartozóikkal együtt. — Most látjuk meg ki az igazi árva, kit hagynak otthon, ki a beteg! Egészséges élőlény, ki szabadakaratlanul rendelkezik lehetetlen, hogy a műsor olvasása után egy félórával a kezdet előtt meg ne jelenjék. Éppen azért mindenki saját érdekében gondolja meg, hogy mikor jön, mert hogy „Jönni kell” az bizonyos.

Jegyek előre válthatók Pick Samu és Krausz József urak tüzletében. A felülfizetések a polg. olvasó kör és az ipartestület könyvtára javára lesznek fordítva. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak.

— **„Ermelléki első szőlőoltványtelep” Nagy Kágya** hirdetését a t. cz. olvasóközönség szíves figyelmébe ajánljuk.

Mükedvelői előadás.

A vasuti özvegyek és árvák javára f. évi február hó 1-én rendezett mükedvelői előadáson remekül kitett magáért a minden jó, nemesért lelkesülő petrozsényi közönség, de a szereplők sem maradtak ám adósak:

A szereplők közül első sorban Papp Katicza k. a. említjük ki kedves játéka, bájos és elegáns megjelenésével Kamilla grófnő szerepét teljesen érvényre juttatta.

Monti és Völgyi ezredessel való jelenést oly megkapóan és közvetlen játszotta, hogy a közönség nyílt jelenetben jutalmazta meg tapsával.

Korpadné szerepét a színpad szerint Stöger Rozsika k. a. személyesítette volna, de atyja halála folytán, Szabó Irén k. a. játszotta.

Szabó Irén k. a. első szerepléséről annyit mondhatunk, hogy az elért sikerrel mindenki teljesen meg volt elégedve.

Julesa szerepét Kékkel Emma k. a. játszotta. Nehéz szerepét igen ügyesen mondta el, — szorgalmát a közönség tapssal jutalmazta.

Nekula Anna k. a. ügyes komorna volt.

A férfiak közül első Dávid D. ur Völgyi ezredese érdemelte ki a dicséretet. Monti groffal való párbaj jelenése nem mükedvelőnek de, színésznek is becsületére vált volna.

Dengjel Ede ur Gergely szerepét igyekezettel játszotta. Hangján és kedélyén azonban erősen meglátszott az átszenvedett betegség nyomai.

Lovász Nándor ur Monti grof szerepét ügyesen személyesítette.

Mandl Ernő ur Pista kovács inassa a közönséget állandó kacagásban tartotta jóízű humorával.

A kávéházbeli alak kitűnő volt, csak kissé jobban öltözködjék jövőre, mivel az túl naturalis volt.

Ujvári Imre ur Lajos szerepét, Solymossy Imre ur Gémesi szerepét játszották megfelelőleg.

Az előadás sikeréhez a többi szereplők is hozzájárultak ügyes játékkal.

A kerekded előadás a rendezőséget dicsérte, a mükedvelők nem panaszkodhattak, mert eltekintve az elért anyagi sikert a szépszámu közönség fáradságukat fel-fel zugó tapssal jutalmazta.

Az előadás kiváló-kiviradtig tartó kedélyes és jól sikerült táncmulatság követte.

Az anyagi eredményről különben mai számunk hírvatában emlékezünk meg.

Sz. 1454/901.

Árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a puji kir. járásbíróság 1901. évi V. 998. számu végzése következtében Dr. Márton Henrik ügyvéd által képviselt Mellinger M. J. és fiai budapesti cégé javára **petrillai Tomus György** ellen 74 k, 95 fill. hátralék s jár. erejéig 1901. évi január 21-én foganatosított kielégítési végrehajtás után lefoglalt és 606 kor. — fillre becsült következő ingóságok, u. m.: szoba butorok és korésmaberendezési tárgyak nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a puji kir. járásbíróság 1901-ik évi V. 904/2. számu végzése folytán 74 kor. 95 fill. tőkekövetelés, ennek 1901 évi április hó 5. napjától járó 5% kamatai, — váltódíj és eddig összesen 606 kor. — fillérben bírólágmár megállapított költségek erejéig Petrilla községben végrehajtást szenvedő lakásán leendő eszközökre **1902. február hó 17-én d. u. 2 órája** határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. LX. t. cz. 107, 108. §-a értelmében kész-

pénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is el tognak adatni.

Amennyiben az árverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881 évi LX. t. cz. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Pujon, 1902 évi január hó 26-án.

Rácz József,

kir. bir. végrehajtó.

Épület- és mulakatos.

Mély tisztelettel jelentem Petrozsény és vidéke n. é. közönségének, hogy a Mallea-utczában levő Loj Jakab-féle házban

épület- és mulakatos műhelyt

nyitottam s ezen szakba vágó építkezési és egyéb munkálatok kifogástalan és pontos elkészítését jutányos feltételek mellett elvállalom.

Mint elektro-technikus vállalkozom **villanyvezetékek**, ezen kívül **vízvezetékek villanyvilágítás és légfűtések** berendezésére; nem különben **fegyverek** varrógépek és kerékpárok javítását, átalakítását és elkészítését a legfokozottabb kiváltnaknak megfelelőleg eszközölöm.

Szíves támogatást és bizalmat kérve vagyok

kiváló tisztelettel;

5—13

Ujváry Ede,
épület- és mulakatos.

A valódi pemetefű-cukorka kék papirdobozokban kapható s minden dobozon a készítő: **RÉTHY BÉLA** aláírása olvasható. — Eltérő készítmények mint hamisítványok visszautasítandók.

Mindennap friss bivaly és tehéntej.

Van szerencsém Petrozsény nagyközség közönségét tisztelettel értesíteni, hogy a főutczán levő fűszer és vaskereskedésben naponta rusi uradalmi friss bivalytej kapható **literenként 16 krajczárért**, továbbá e hó 15-ikétől tehéntej **literenként 10 krajczárért**.

Azokat a t. családokat, kik honapszáma ohajtják a tejet vásárolni tisztelettel kérem magukat nálam előjegyeztetni.

Arra nézve, hogy minden nap jó és friss tejjel szolgálom ki t. vevőimet a felelősséget elvállalom.

Szüszer Mihály.
vas- és fűszerkereskedő.

Szőlőoltványok

szokványminőségben.

A legkiválóbb 42 bor- és csemegefajokban fajtisztán, teljes jótállással.

Előkerítés.

Gleditsia csemeték és magvak.

Uradaimnak, községeknek három évi törlesztésre is adatik.

Oriás tövisű, igen gyorsan fejlődő sövénynövény. Ez az egyedüli, melyből oly örökös kerítés nevelhető pár év alatt, rendkívül csekély kiadással, melyen nemhogy ember, de semmiféle állat, még az apró nyulak sem hatolhatnak át. Minden rendeléshez rajzokkal ellátott ültetési és kezelési utasítás mellékeltek. Ezer csemete elég 200 méterre — Ára 6 forint. 11—20

Diócsemeték. Oriási jövedelmet biztosító voltánál fogva, ennek tenyésztése számos gazdaságban az utóbbi időben rendkívül elterjedt.

Színes fénynyomatu főárjegyzék ingyen és bérmentve küldetik minden rendelési kötelezettség nélkül. Az árjegyzéken kívül még egy olyan könyvet kap ezzel, ki azt címére ingyen és bérmentve küldeni kéri, mely nincsen az a ház, vagy család a hol annak tartalmát hasznára nem fordítanak, város, falu, pusztán, gazdag vagy szegény családnál egyaránt. Így még azoknak is igen érdeklőben áll, kik rendelni semmit sem akarnak, mert benne számos oly közlemények foglaltak, melyek mindenkinek nagy szolgálatot tesznek. Cím: „Ermelléki első szőlőoltvány-telep” Nagy Gábor, Nagy Kágya, u. p. Székelyhid.

1719/1901.
végrh. sz.

Árverési hirdetés.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezenel közhírré teszi, hogy a puji kir. járásbíró 1901. évi V. 673. 677. 723. számú végzése következtében Fodor Béla s társai Keleti Lujza és Orenstein F. A. javára Zs. M. Parosényi Lobstein Szidonia ellen 161 kor. 80 fill., 251 kor. 12 fill. és 129 korona 04 fill. s jár. erejéig 1901. évi szeptember hó 10.-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 937 kor. — fillre becsült következő ingóságok, u. m.: egy ló, tehén, kocsik és különféle szobabútorok nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a puji kir. járásbíró 1901-ik évi V. 673/6 számú végzése folytán 161 kor. 80 fillér tökétkövetelés, ennek 1900. évi április hó 14. napjától járó 5%, 251 kor. 12 fill. tőke, ennek 1899. évi március hó 11. napjától járó 6% és 129 kor. 04 fill. tőke, ennek 1901. évi január hó 6. napjától járó 6% kamatai — váltó díj és eddig összesen 115 kor. 12 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig Zs. M. Parosényin alperes lakásán leendő eszközökre 1902. évi február hó 18. napjának délutáni 1 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták, és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. törvény-cikk 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Pujon, 1902. évi január hó 6. napján.

Rácz József,
kir. bír. végrehajtó.

Egy öreg ember titka.

Igaz történet az életből. — Elbeszéli: ifj. Szabó István Pakozd. (Utányomás tilos).

Jó emberek!

Nincs a világon drágább kincs a jó egészségnél. Sajnos, a mikor aztán beteg az ember, nem lel meg a betegségére való orvosságot.

En is 6 évig betegeskedtem és mindenféle orvosságot hiába próbáltam. Végre egyszer csak olvasok egy újságban Fellernek Elsa Fluid-járól, melyet Stubica-ban készítenek, Na, gondoltam magamban kipróbálom ezt a szert is. Rendeltem próbára egy tucizatot és mondhatom nektek, jó barátaim: 6 évig nem tudtam járni a közsényitől és a lábszaggatásaim miatt és aludni se tudtam. Tíz napig kentem magamat Feller-féle Elsa-Fluid-dal és olyan egészséges lettem, mint a makk. Minden szomszédom, sógorom és komám jött nézni, hogy milyen csodálatosan hat ez a szer, a mely segített rajtam.

Mindnyájan tudták, hogy rendeltem még az Elsa-Fluidból. Eljött hát hozzám Mihály szomszédom, a kinek forrósága van a fejében, hideg leli és keze, lába és a dereka fáj. Adok neki egy üveggel az Elsa-Fluidból és három nap alatt meggyógyult. A Pista is eljött a malomból, hogy adjak neki az Elsa-Fluid csodaszert, mert a felesége köhög és szurást, nyilalást érez az oldalában. Képzeltetek csak jó emberek, két nap múlva az Elsa-Fluid teljesen segített rajta.

Éppen Józsefnapkor jön a nagymajori kófa és meséli, hogy a gyermeke folyton hány, meg göcsöt érez a hasába és egyre sir, nem tudja szegény asszony mihez fogjon. Már összeszedet egy fél parikát és a vén asszonyok is mindent kipróbáltak már a gyermekén, de hiába. Elolvastam hamar azt az utasítást, mely a Feller-féle Elsa-Fluid mellé van csomagolva és nézem nincs-e segítség a gyerek bajára, s csakugyan van erre a bajra is: tíz csöp az Elsa-Fluidból tejben, aztán bekenni Elsa-Fluiddal a gyerek hasát és ez okvetlenül segít. Adok hát egy flakóval az asszonynak és mondom: No csak ne buslakodjék, lelkem, a mi

ebben a leltásban meg van írva, az igazság, de ha használna a szer, két üveggel kell visszaadnia egy helyett. De azt megmondam, hogy ha igazi Feller-féle Elsa-Fluidot akar, akkor világosan és olvashatóan írja meg: Feller V. Jenő gyógyszerár. Stubica templom-utca (Zágrábmegye).

Olesó is ám ez a szer: 12 üveg 5 korona és a postát je a patika fizeti. A gyerekek meg aznap este meggyógyult és a kófa örömeiben 20 üveg Elsa-Fluidot adott vissza 1 hét múlva.

A községben minden ember halotta ezt az esetet és mindenki rendelt Elsa-Fluidot.

Voltam a Jóska lakodalmy is a farsangban és örömmel telt benne, mikor hallottam, a mint az emberek mesélnek a Feller-féle Elsa-Fluidról. Az egyiknek a gyermekét meggyógyította a forró reszketésgéből, a másikat a gaidfereggtől; hasmenés ellen, fogfájás ellen; vízketek, sómör, orbáncz, sebek, görcsök, gyomor-fájás, rossz emésztés, hanyinger, májbaj, szédülés, sápkór, váltóláz és gyöngeség, idegesség stb. ellen használt nekik kitűnően az Elsa-Fluid. Az egyik vért hányt, neki is segített, egy öreg szomszéd majd hogy el nem vesztette a szeme világát és most olyan jól lát, mint egy gyermek. Ezek szerint hát mindenre jó szer volt a Feller-féle Elsa-Fluid. Még az ökröknek és a disznóknak is használt; mert mikor

nem kellett nekik a takarmány, a gazdák beadtak nekik Elsa-Fluidot és mindjárt ettek.

Mondhatom, jó emberek, ez az egyetlen orvosság, mely mindenre használ és mindenféle betegséget meggyógyít. — Hogy valódi kapjátok, irjatok pontosan ezen címre:

FELLER V. JENŐ gyógyszerár.

Stubica templom-utca (Zágrábmegye).

Kívánom, hogy mindenkinek, a ki rendel, olyan jól szolgáljon mint nekem.

Az Isten áldjon meg beneteket.

A valódi Feller-féle Elsa-Fluid az egészségügyi hatóság által meg van vizsgálva és jóváhagyva. A berlini, romai, londoni, párisi és nizzoi kiállításokon aranyéremmel tüntették ki. Csak akkor valódi ha minden üveg az „Elsa” védjegyvel van ellátva. Nemesak betegek, hanem egészségesek is rendelik, mert az idegek erősítésére, az arcbőr üdítésére és szépítésére, a fej mosására, korpá és hajhullás ellen és ezenkívül mint kitűnő szobalátort is használják. Egy tucizat (12 üveg) postán szállítva 5 kor., 24 üveg 8 30 kor., 36 üveg 12 40 kor., 48 üveg 15 korona bérmentve, utánvétellel vagy a pénz előzetes beküldése után. — A ki másodszor rendel, minden 12 üveghez

1 üveget ingyen kap.

Ki egészségét szereti, rendelje csak a Feller-féle „ELSA-FLUID” csodaszert. Juhász István Dunaföldvár.

Postán, vagy a pénz előzetes beküldése után bérmentve küldi az egyedüli készítő:

FELLER V. JENŐ

gyógyszertára STUBICA templom-utca (Zágrábmegye).

Főraktárak Budapesten:

Török József gyógyszerárban, VI., Kútaly-utca 12.
Dr. Egger-féle „Nádor” gyógyszerárban, Váci körút 17.
Zoltán Béla gyógyszerárban, V., Nagykorona-utca 23.

Törv. védve.

Védjegy.

Mindenkinek szívesen megírom, hogy 26 évig én is voltam csak Feller-féle „ELSA-FLUID” mentet meg. Így ír Stacz Mihályné B. Szarvas.

Tejes Bárányokat

szállít postán bérmentve darabonként

7 koronáért

Incze Gyula Székely-turó gyára

Barothon

(Erdély),

Könyvkötészetemet

az igényeknek megfelelően akként rendeztem be, hogy minden, ezen szakmába vágó megbízatást a legpontosabban, legutányosabban és a legmészebb menő kívánalmaknak megfelelően teljesíteni képes vagyok. A legegyszerűbb és legdíszesebb könyvkötészet munkálatokat, csallagfelirat, aranyozásokat s a nemű dísmunkálatokat teljesítem s a n. é. közönség pártolását tisztelettel kérem

Figuli Antal.

Ny. Figuli Antal gyorsajtóján Petrozsény.